

תלמידי בית ספר אביטל חלוצים בתצפיטבע

בחמישי שעבר יצאו שתי כיתות ז' מבית ספר אביטל למקטע שביל הגולן מהר אודם לתל קצעה. התלמידים הביאו לטיול כובע, מים, חטיפים (כמובן) ודבר נוסף- את אפליקציית התצפיטבע בטלפונים הניידים של נציגים מהכיתה. בכך הפכו לשכבה המנטרת הראשונה בגולן.

אפליקציית התצפיטבע מאפשרת לנו כתושבי הגולן את היכולת להשפיע ולקחת חלק בשמירה על הטבע שלנו, הטבע הגולני המדהים שמסביבנו, בו אנו חיים, מטיילים, עובדים וממנו אנו נהנים כל כך כל יום. המועצה האזורית גולן, בשיתוף "מכון שמיר למחקר" (המכון לחקר הגולן) ואוניברסיטת חיפה יזמה פרויקט חדש שמצית את הדמיון ונקרא "תצפיטבע"- קהילה מנטרת טבע בגולן. בעקבות יישום תכנית לשמירה על השטחים הפתוחים בגולן, נולד הרעיון והצורך להבין יותר טוב מהו הטבע הגולני ומה ההשפעה שלנו, בני האדם, על המתרחש לבעלי החיים והצמחים שמסביבנו, לאור הפיתוח ההתיישבותי, התיירותי והכלכלי.

התלמידים יצאו בשתי כיתות, עם מדריכי רשות הטבע והגנים עמית ואייל והחלו לנטר את השטח, כלומר לחפש סימנים של חיות בר, צמחים שהם מכירים, כמו אספרג החורש, אלון מצוי, פטל קדוש ועוד. ישר בתחילת הטיול מצאו התלמידים עקבות של שועל ובהמשך מצאו עקבות גדולות יותר של בעל חיים קלבי, מה שהוביל לדיון האם אלו עקבות של זאב או של כלב. בעזרת מגדירי העקבות שהיו בידיהם החליטו התלמידים כי הינם עומדים אל מול עקבות של זאב וההתרגשות הייתה גדולה. החלק הראשון של המסלול עבר בין מטעי החקלאות של הכפר בוקאתא, מטעי דובדבן ותפוח שמחים לאביב, לפריחה המקסימה. התלמידים ניטרו את המינים שצומחים בשולי המטעים, צמחי המים שצמודים לצינורות ההשקיה, צמחים המטפסים על גדרות המטע ועצים לאורך הדרך.

בהגיעם לשולי היער, קיבלו התלמידים הכנה על האלונים, על כך שביער קיימים שלושה (!) מינים שונים של אלונים- מצוי, תולע ותבור, למדו על ההבדלים ביניהם והכניסו כמה מינים לאפליקציה. המשימה הבאה של התלמידים הייתה לנטר בעלי חיים הנמצאים מתחת לאבנים. היה חשוב להבהיר כי אנחנו שומרים על בעלי החיים מכל משמר וגם על עצמנו, על כן עברו התלמידים הדרכה קצרה על הדרך בה מרימים אבנים ומשיבים בזירות למקום. עולם החי שמתחת לאבנים עשיר מאין כמוהו. עכבישים מיוחדים, שלשולים, חשופיות וסוגים רבים של נמלים, היה זה אחד משיאי הטיול, התלמידים התרגשו למצוא בעלי חיים חדשים, את חלקם הכירו ממש באותו היום, בעזרת המגדירים הדיכטומיים של פרוקי הרגליים והרכיכות שחולקו להם. המשכנו לחלקו האחרון והקסום של הטיול, תל קצעה. הלכנו בין האלונים הרבים ביער, על תל געשי קדום, היישר אל קרחת היער שבסופו של השביל. שם, ניתנה המשימה הסופית- תחרות אחרונה בין שתי הקבוצות, מי מוצא כמה שיותר מינים שאפשר להכניס לתצפיטבע. התלמידים התרוצצו והעלו תצפיות מדליקות ביותר- קיני נמלים, עכביש בלתי מזוהה ופרוותי שהתגלה כפרונית שחורה, לטאה זרזיה חמודה שדגמנה לנו על סלע וחזיר בר שמצא את מותו בנסיבות מסתוריות. התלמידים עמדו סביב חזיר הבר ושמעו על הדברים שעלולים לפגוע בחזירים, החל מטריפה טבעית של זאבים ותנים, עד רעלות נוראיות שקורות לעיתים באזור וציד בלתי חוקי שמתבצע בגולן. קראנו לפקח רשות הטבע והגנים באזור צפון הגולן אביעד בלסקי שהגיע לטפל במקרה, והמשכנו על הדרך הרומית אל האוטובוס ששייב אותנו לבית הספר.

הועלו תצפיות יפות מאוד למאגר התצפיות של תצפיטבע, מאגר שהולך וגדל ע"י תושבי הגולן שמצלמים ומעלים לאפליקציה. אתם כבר הצטרפתם!?